

NOTAS Y TEXTOS

S. C. DE SEMINARIIS ET STUDIORUM UNIVERSITATIBUS

ORDINATIONES

AD CONSTITUTIONEM APOSTOLICAM "DEUS SCIENTIARUM DOMINUS" DE UNIVERSITATIBUS ET FACULTATIBUS STUDIORUM ECCLESIASTICORUM RITE EXEQUENDAM (1).

Sacra Congregatio Seminariis et Studiorum Universitatibus praeposita, ad normam art. 12 Constitutionis Apostolicae "*Deus scientiarum Dominus*" de. XXIV Maii anno MDCCCXXXI datae, Ordinationes quae sequuntur Universitatibus et Facultatibus studiorum ecclesiasticorum tradit easdemque religiose servandas praescribit.

TITULUS I

NORMAE GENERALES

(*Const. Apost.*, art. 1-12).

Art. 1.—Cum a Sacra Congregatione de Seminariis et Studiorum Universitatibus petitur ut Universitas vel Facultas canonice erigatur cum iure conferendi gradus academicos,

1º ostendatur ob locorum et temporis rationes opportunum esse novam Universitatem vel Facultatem erigi et spem certam fore, ut erigenda Universitas vel Facultas veram afferat utilitatem;

2º demonstretur haberi posse omnia quae requiruntur, ut Universitas vel Facultas vita scientifica floreat:

(1) V. Acta A. S. v. XXIII (1931), p. 263.

a) iustum Professorum numerum ad normam art. 19 Constitutionis Apostolicae,

b) auditoria, bibliothecam, suppellectilem, sicut in art. 47-49 Constitutionis Apostolicae et in art. 44-46 harum Ordinationum praescribitur,

c) pecuniae summam quae necessitatibus Universitatis vel Facultatis sufficiat;

3° exhibeantur:

a) *Statuta cum Ratione Studiorum* Constitutioni Apostolicae et his Ordinationibus congruentia,

b) aedium descriptio,

c) accepti et expensi annui accurata propositio.

Art. 2.—Sacra Congregatio ius conferendi gradus academicos non ante concedet, quam ea quae requiruntur ad effectum perducta sint; neque ius illud in modum stabilem confirmabit, nisi nova Universitas vel Facultas vitae suae academicae Constitutioni Apostolicae et his Ordinationibus congruentis per aliquot annos experimentum dederit.

Art. 3.—Ad Statuta conficienda ante oculos habeantur Normae quae *Appendice II*, his Ordinationibus adiuncta, continentur.

Art. 4.—Singulae Universitates vel Facultates canonice erectae et approbatae tertio quoque anno ad Sacram Congregationem de Seminariis et Studiorum Universitatibus relationem de statu suo tam academico quam oeconomico, secundum Normas his Ordinationibus *Appendice III* adiunctas, mittere debent.

TITULUS II

DE PERSONIS ET REGIMINE

(*Const. Apost.*, art. 13-28).

I.—*Auctoritates Academicae — Officiales*

(*Const. Apost.*, art. 13-18).

Art. 5. — *Magnus Cancellarius.*

1° doctrinae orthodoxiam tutatur;

2° providet ut praescripta Sanctae Sedis fideliter observentur;

3° Sacrae Congregationi de Seminariis et Studiorum Universita-

tibus nomina proponit eorum qui ad Rectoris vel Praesidis officium exercendum apti habeantur, aut ab eadem confirmationem petit eius qui Rector vel Praeses ad normam art. 16 Constitutionis Apostolicae ab aliis nominatus sit;

4° professionem fidei Rectoris vel Praesidis, secundum formulam a Sancta Sede approbatam, ad normam art. 1406 § 1, 8° C. I. C. et Decreti Supremae Sacrae Congregationis S. Officii d. d. 22 Martii 1918, accipit;

5° Professoribus legitime nominatis missionem canonicam confert eosdemque hac missione ad normam art. 22 Constitutionis Apostolicae privare potest;

6° examinibus ad Lauream consequendam, de quibus in art. 46 § 1, 2° et § 2 Constitutionis Apostolicae, de iure praesidet;

7° documentis authenticis Licentiae et Laureae primo loco subscribit vel suo nomine ab alio subscribendum curat;

8° Sacram Congregationem de Seminariis et Studiorum Universitatibus de rebus gravioribus, quae ad Universitatem vel Facultatem pertinent, certiore facit, eique tertio quoque anno accuratam relationem, de qua in art. 4 harum Ordinationum, exhibet.

Art. 6. — *Rector vel Praeses*

1° exsequitur praescripta Sanctae Sedis et Statuta Universitatis vel Facultatis;

2° accipit professionem fidei secundum formulam a Sancta Sede approbatam omnium Professorum Universitatis vel Facultatis, ad normam can. 1406 § 1 n. 8° C. I. C. et Decreti Supremae Sacrae Congregationis S. Officii d. d. 22 Martii 1918, itemque eorum qui, examine superato, academicis gradibus donandi sunt;

3° curat ut Professores in docendo Rationem Studiorum rite approbatam accurate sequantur;

4° convocat Universitatis vel Facultatis Consilia, eisque praesidet;

5° auditores ad Universitatem vel Facultatem admittit, eorum studiis et moribus prospicit eosque, si quid culpae commiserint, meritis poenis ad normam art. 28 Constitutionis Apostolicae plectit;

6° examinibus, ad normam art. 42 et 44 Constitutionis Apostolicae subeundis, si intersit, praesidet;

7° documentis authenticis Baccalaureatus primo loco et ceterorum graduum academicorum secundo loco subscribit;

8° ad Magnum Cancellarium de studiis, disciplina, rebus pecuniariis refert;

9° quotannis ad Sacram Congregationem de Seminariis et Studiorum Universitatibus summaria ad rem *statisticam* pertinentia, secundum schemata ab eadem Sacra Congregatione redigenda, mittit.

Art. 7. — *Facultatis Decanus*

1° vigilanter custodit doctrinam in propria Facultate tradendam;

2° praestit conventibus Facultatis, nisi ipse Rector intersit;

3° refert ad Rectorem quae a Facultate proponuntur;

4° quae ab Auctoritatibus superioribus statuuntur, in Facultate exsequenda curat;

5° de iure praestit examiniibus de quibus in art. 34 Constitutionis Apostolicae, salvis art. 5, 6° et art. 6, 6° harum Ordinationum.

Art. 8. — *Officiales* pro munere sui gravitate in maiores et minores dividuntur.

Art. 9. — Rector Magnificus, Praeses, Decani in rebus, quae maioris momenti sunt, sua cuiusque Consilia interrogare debent.

2. — *Professores*

(*Const. Apost.*, art. 19-22).

Art. 10. — Qui praesunt Universitati vel Facultati caveant ne cui Professore munus concedant tradendi disciplinas inter se dispares, neve quemquam numero scholarum ita onerent, ut a debita earum praeparatione et a labore scientifico prohibeatur.

Art. 11. — Professoribus non licet onera vel officia obire, quibus a munere docendi rite implendo impediuntur.

3. — *Auditores*

(*Const. Apost.*, art. 23-28).

Art. 12. — Universitatis vel Facultatis auditores, qui quacumque de causa ad gradus academicos non contendunt, admitti possunt sive ad omnes scholas frequentandas sive ad aliquas tantum, quas sibi elegerint, firmo tamen praescripto art. 24 Constitutionis Apostolicae.

Art. 13. — Curriculum medium studiorum classicorum, de quo in art. 25, 1° Constitutionis Apostolicae, praeter convenientem institu-

tionem religiosam et linguas litterasque latinas, graecas, patrias, quae disciplinae praecipuae sunt, complecti debet etiam Historiam naturalem, Mathesim, Physicam, Chimiã, Geographiam, Historiam civilem, et quidem tantum quantum in eo qui ad studia academica accedit requeri solet, secundum normas Sacrae Congregationis de Seminariis et Studiorum Universitatibus.

Art. 14. — Curriculum medium studiorum classicorum rite peractum esse documentis authenticis Auctoritatis ecclesiasticae vel civilis probari debet, firmo iure Universitatis vel Facultatis imponendi examen, quandocumque documenta allata non sufficere censeantur.

Art. 15. — Si quis alumnus e schola media sive civili sive ecclesiastica venerit, in qua una vel plures disciplinae, de quibus in art. 13, omnino non sint aut saltem non satis sint traditae, earum studium supplere atque in examine satisfacere debet, secundum Statuta Universitatis vel Facultatis.

Art. 16. — § 1. - Biennium Philosophiae scholasticae, quod ex art. 25. 2º a) Constitutionis Apostolicae prorsus requiritur ut quis in Facultate Theologica gradus academicos appetere possit, complectitur studium Logicae, Cosmologiae, Psychologiae, Criticae seu Criteriologiae, Ontologiae, Theologiae naturalis, Ethicae et Iuris naturalis, Historiae philosophiae.

§ 2. - Biennium, de quo in § 1, rite absolvi debet, curriculo medio studiorum classicorum confecto, in Facultate Philosophica vel in aliqua schola superiore ad Philosophiam scholasticam docendam destinata et ab Auctoritate ecclesiastica ad hoc approbata.

§ 3. - Qui legitimis documentis probaverit se cursum Philosophiae scholasticae aliter ac in § 2 praescribitur absolvisse, in Facultatem Theologicam ascribi non potest, nisi in illius disciplinae studium saltem per annum in Facultate Philosophica vel in schola, de qua in eadem § 2, incubuerit et in examine de omnibus Philosophiae scholasticae partibus satisfecerit.

Art. 17. — § 1. - Ab una Universitate vel Facultate ad aliam transire licet etiam ad eadem studia continuanda, ea tamen condicione ut nemo ad Licentiam admittatur, quin tempore curriculi peracti omnes disciplinas ad normam art. 33 § 3 Constitutionis Apostolicae praescriptas rite solverit.

§ 2. - Transitus, de quo in § 1, fieri potest tantum initio anni aca-

demici aut, ubi annus academicus in semestria dividitur, initio singulorum semestrium; ne fiat tamen nisi iusta de causa.

§ 3. - Firmis praescriptis § 1 et § 2, Universitatibus vel Facultatibus ius est iis qui ab aliis ad se transierint rationem et ordinem studiorum statuendi.

TITULUS III

DE RATIONE STUDIORUM

(*Const. Apost.*, art. 29-34).

1. — *Methodus generalis docendi.*

(*Const. Apost.*, art. 29-30).

Art. 18. — § 1. - Quae in art. 29 a) Constitutionis Apostolicae de institutione ad Angelici Doctoris rationem, principia, doctrinam statuuntur sancte servantur, ad normam Litterarum Encyclicarum Leonis Pp. XIII *Aeterni Patris* d. d. 4 Augusti 1879 et Pii Pp. XI *Studiorum Ducem* d. d. 29 Iunii 1923.

§ 2. - In parte disciplinarum *positiva* auditores ita instituantur, ut non solum ipsam doctrinam probe addiscant, sed etiam fontes singulis disciplinis proprios legesque eosdem interpretandi cognoscant atque laboris scientifici subsidia et adiumenta cum fructu adhibere assuescant.

§ 3. - In quaestionibus *speculativis* sive Theologiae sive Philosophiae adhibeatur methodus quam scholasticam vocant, non neglecta, tam in proponendis argumentis quam in afferendis, disputandis, solvendis difficultatibus, forma *sylogistica*. Hac aute methodo auditorum mentes ita excolantur, ut apti paratique efficiantur non solum ad falsa systemata erroresque antehac exortos diiudicandos et refutandos, sed etiam ad discernendas et ex veritate aestimandas sententias novas quae forte in disciplinis theologicis vel philosophicis exoriantur.

Art. 19. — Disciplinarum principalium, quae Universitatis vel Facultatis veluti summam constituunt, gravitas et excellentia etiam ex numero lectionum et professorum eluceant.

Art. 20. — In Facultate Theologica, Iuris Canonici, Philosophicae disciplinae principales totae tradendae sunt in scholis.

Art. 21. — Sacra Scriptura, Theologia dogmatica, Theologia moralis, Philosophia scholastica, Codex iuris canonici et Ius romanum tradantur lingua latina. Professores autem operam dent ut auditores vim locutionum *technicarum* plene et accurate intellegant.

Art. 22. — In exercitationibus, de quibus in art. 30 § 1 Constitutionis Apostolicae, professoris est principia methodica propriae scientiae exponere, nisi id in cursu peculiari fiat, et eorundem rectae applicationi invigilare, ita ut singuli discipuli ad legendos et interpretandos fontes, ad tractandas et diiudicandas quaestiones peculiare et praesertim ad scribendum, etiam in lingua vernacula, de selectis scientiae argumentis instituantur.

Art. 23. — Exercitationes initium sumere debent: in Facultate Theologica et Philosophica saltem a *tertio* curriculi anno, in Facultate Iuris Canonici saltem a *secundo*, in Pontificio Instituto Utriusque Iuris a *secundo*, in Pontificio Instituto Biblico, in Pontificio Instituto Studiorum Orientalium, in Pontificio Instituto Archaeologiae Christianae, in Pontificio Instituto Musicae Sacrae iam inde ab anno *primo*.

Art. 24. — In disputationibus scholasticis, de quibus in art. 30 § 2 Constitutionis Apostolicae, aliquis ex auditoribus thesim a Professore indicatam, eodemque vel alio Professore moderante, exponet, demonstrabit atque vindicabit a difficultatibus, quas condiscipuli antea designati, et post hos, pro opportunitate, etiam alii opposuerint.

Art. 25. — Ultimo curriculi anno scholae paucae sint; exercitationes autem continuentur quidem, ita tamen ut amplum temporis spatium dissertationi pro Laurea praeparandae relinquatur.

2. — *Studiorum curriculum.*

(*Const. Apost.*, art. 31-32).

Art. 26. — Ut studiorum curriculum ad normam art. 32 Constitutionis Apostolicae contrahatur, haec quae sequuntur in primis serventur:

1° *In Facultate Theologica:*

qui, studiis mediis classicis rite peractis, Philosophiae scholasticae per biennium operam dederint ad normam art. 16 harum Ordinationum et deinde quadriennium theologicum ad normam can 1365 C. I. C. rite absolverint, ad quartum curriculi annum, praemisso examine, admitti possunt.

2° *In Facultate Iuris Canonici:*

a) qui quadriennium theologicum in aliqua Facultate Theologica canonice erecta et approbata rite peregerint, admitti possunt, nullo facto examine, in primum curriculum annum;

b) qui quadriennium theologicum extra Facultatem Theologicam rite absolverint, ut in Facultatem Iuris Canonici ascribi possint, superare debent examen de Institutionibus iuris canonici;

c) qui quadriennium theologicum, de quo sub litt. a) et b) non peregerint, in Facultatem Iuris Canonici ascribi non possunt, nisi in examine de principiis Philosophiae moralis, Iuris naturalis, Theologiae fundamentalis ac de Institutionibus iuris canonici rite satisfecerint:

d) qui lauream in Iure civili consecuti fuerint, curriculum Facultatis Iuris Canonici biennio conficere possunt, firma pro laicis obligatione examinis praescripti sub litt. c)

3° *In Facultate Philosophica:*

a) qui, studiis mediis classicis rite peractis, biennium philosophicum absolverint in schola superiore Philosophiae scholasticae, ab Auctoritate ecclesiastica ad hoc approbata, cui tamen non sit ius conferendi gradus academicos, recipi possunt, facto examine, in tertium annum Facultatis Philosophicae;

b) qui cursum Philosophiae scholasticae extra scholam, de qua sub litt. a), peregerint, curriculum Facultatis Philosophicae triennio conficere possunt.

3. — *Disciplinae tradendae et examina.*

(*Const. Apost.*, art. 33-34).

Art. 27. — *Disciplinae principales et auxiliares ab omnibus Universitatibus et Facultatibus tradendae hic subiciuntur, facta singulis Universitatibus et Facultatibus potestate aliquot alias disciplinas omnibus auditoribus praescribendi.*

Pro Facultate Theologica, Iuris Canonici, Philosophica in *Appendice I*, his Ordinationibus adiuncta, recensentur, in modum exempli, complures disciplinae speciales et cursus peculiare atque indicantur aliquot eorum sectiones ad normam art. 33 § 2 Constitutionis Apostolicae.

I. — FACULTAS THEOLOGICA

- a) Theologia fundamentalis;
 - b) Theologia dogmatica;
 - c) Theologia moralis;
 - d) Scriptura sacra (i. e. Introductio et Exegesis Veteris et Novi Testamenti);
 - e) Historia ecclesiastica. Patrologia. Archaeologia christiana;
 - f) Institutiones iuris canonici.
2. — *Disciplinae auxiliares*:
- a) Lingua hebraica et graeco-biblica.
 - b) Institutiones systematico-historicae Liturgiae;
 - c) Ascetica;
 - d) Quaestiones theologicae ad Orientales maxime spectantes.
3. — *Disciplinarum specialium et cursuum peculiarium exempla* vid. in *App. I, n. 1.*

II. — FACULTAS IURIS CANONICI

1. — *Disciplinae principales*:
- a) Introductio in scientias iuridicas (Ius naturale, Philosophia iuris);
 - b) Normae Generales — *Liber I Codicis I. C.*;
 - c) De Personis — *Liber II Codicis I. C.*;
 - d) De Rebus — *Liber III Codicis I. C.*;
 - e) De Processibus — *Liber IV Codicis I. C.*;
 - f) De Delictis et Poenis — *Liber V Codicis I. C.*;
 - g) Ius publicum ecclesiasticum.
2. — *Disciplinae auxiliares*:
- a) Institutiones iuris romani;
 - b) Ius concordatarium (*ubi viget Concordatum*);
 - c) Elementa iuris civilis vigentis;
 - d) Historia iuris canonici (fontes, instituta, scientia).
3. — *Disciplinarum specialium et cursuum peculiarium exempla* vid. in *App. I, n. 2.*

III. — FACULTAS PHILOSOPHICA

1. — *Disciplinae principales*:

a) Philosophia scholastica, exponenda secundum omnes suas partes (Logica, Cosmologia, Psychologia, Critica seu Criteriologia, Ontologia, Theologia naturalis, Ethica et Ius naturale), praemissa Introductione generali;

b) Historia philosophiae.

2. — *Disciplinae auxiliares*:

a) Psychologia experimentalis;

b) Quaestiones scientificae cum Philosophia coniunctae ex;

Biologia,

Anthropologia,

Mathesi,

Physica,

Chimia;

c) Interpretatio textuum selectorum ex Aristotele et S. Thoma Aquinate.

3. — *Disciplinarum specialium et cursuum peculiarium exempla vid. in App. I, n. 3.*

IV. — PONTIFICIUM INSTITUTUM BIBLICUM

1. — *Disciplinae principales*:

a) Quaestiones graviores Introductionis generalis et specialis in sacram Scripturam;

b) Exegesis pericoparum selectarum ex sacris Litteris;

c) Theologia biblica;

d) Cursus altiores de linguis biblicis (hebraica, aramaica, gaeco-hellenistica);

e) Lingua aliqua orientalis (praeter hebraicam et aramaicam). Lingua autem inter quas selectio fieri potest, in primis sunt hae: syriaca, accadica et sumerica, arabica, aegyptiaca antiqua.

2. — *Disciplinae auxiliares*:

a) Historia biblica;

b) Geographia biblica;

c) Archaeologia biblica.

3. — *Disciplinae speciales et cursus peculiare*s in propriis Statutis recensentur.

V. — PONTIFICIUM INSTITUTUM STUDIORUM ORIENTALIU

1. — *Disciplinae principales*:

- a) Theologia fundamentalis et dogmatica cum doctrinis Orientalium dissidentium comparata;
- b) Patrologia orientalis;
- c) Liturgiae orientales;
- d) Historia ecclesiastica orientalium;
- e) Ius canonicum orientale.

2. — *Disciplinae auxiliares*:

- a) Introductio in studia orientalia christiana;
- b) Archaeologia Orientis christiani;
- c) Una ex his linguis: aethiopica, arabica, armena, coptica, georgiana, graeca antiqua et recentior, palaeoslavica, rumena, russica, syriaca, turcica.

3. — *Disciplinae speciales et cursus peculiare*s in propriis Statutis recensentur.

VI. — PONTIFICIUM INSTITUTUM UTRIUSQUE IURIS

Praeter disciplinas Facultatis Iuris Canonici proprias.

1. — *Disciplinae principales*:

- a) Ius romanum;
- b) Ius publicum internum comparatum;
- c) Ius poenale comparatum;
- d) Ius processuale comparatum;
- e) Ius privatum comparatum;
- f) Ius internationale.

2. — *Disciplinae auxiliares*:

- a) Oeconomia socialis;
- b) Notiones statisticae;
- c) Medicina legalis
- d) Historia iuris romani;
- e) Historia iuris civilis praesertim iuris communis.

3. — *Disciplinae speciales et cursus peculiare*s in propriis Statutis recensentur.

VII. — PONTIFICIUM INSTITUTUM ARCHAEOLOGIAE CHRISTIANAE

1. — *Disciplinae principales*:

- a) Historia, Liturgia, Hagiographia Ecclesiae antiquae;
- b) Architectura et Historia aedificiorum sacrorum Ecclesiae antiquae;
- c) Descriptio et Historia coemeteriorum christianorum primae aetatis;
- d) Iconographia sacra Ecclesiae antiquae (pictura, sculptura, artes minores);
- e) Epigraphia Ecclesiae antiquae.

2. — *Disciplinae auxiliares*:

- a) Introductio critica in fontes historiae Ecclesiae antiquae;
- b) Methodologia studiorum de monumentis christianis;
- c) Institutiones romanae primorum Ecclesiae temporum;
- d) Technologia de antiquis monumentis effodiendis servandisque.

3. — *Disciplinae speciales et cursus peculiare*s in propriis Statutis recensentur.

VIII. — PONTIFICIUM INSTITUTUM MUSICAE SAGRAE

1. — *Disciplinae principales*:

- a) Theoria gregoriana generalis;
- b) Aesthetica, altior Theorica, Palaeographia gregoriana;
- c) Institutiones sacrae liturgiae;
- d) Exercitationes cantus gregoriani.

2. — *Disciplinae auxiliares*:

- a) Historia musicae, cantus gregoriani, legislationis ecclesiasticae de musica sacra;
- b) Solmisationis variae species;
- c) Ars recte canendi;
- a) Ars gregorianos concentus moderandi;
- e) Harmonia et Contrapunctum;
- f) Ars pulsandi organum et "pianoforte" quod *complementare* dicitur.

g) Ars consociandi organum cum cantu gregoriano.

3. — *Disciplinae speciales et cursus peculiares* in propriis Statutis recensentur.

B) *Compositio sacrorum concertuum.*

1. — *Disciplinae principales:*

Praeter disciplinas de quibus sub litt. A) 1-a), c), d)

a) Harmonia, Contrapunctum, Fuga;

b) Ars componendi secundum varias musicas formas.

2. — *Disciplinae auxiliares:*

Praeter disciplinas de quibus sub litt. A) 2-a), b), c), f), g)

a) Musicologia;

b) Polyphonia sacra secundum normas veterum summorumque auctorum;

c) Ars chorum moderandi;

d) Ratio iudicandi de musicis compositionibus;

e) Ars symphonica (*Strumentazione*).

3. — *Disciplinae speciales et cursus peculiares* in propriis Statutis recensentur.

C) *Organum*

1. — *Disciplinae principales:*

Praeter disciplinas de quibus sub litt. A) 1-a), c), d), et B) 1-a)

a) Ars pulsandi organum quod *principale* dicitur;

b) Ars componendi in organo modos musicos secundum antiquum ac recentiore stilum.

2. — *Disciplinae auxiliares:*

Praeter disciplinas de quibus sub litt. A), 2-a), b), c), g), et B) 2-b), d).

Historia, Structura, Aesthetica organi — Illustriores musicae cum organo auctores — Ratio docendi artem pulsandi organum.

3. — *Disciplinae speciales et cursus peculiares* in propriis Statutis recensentur.

Art. 28. — *Disciplinae speciales* seligantur pro cuiusque Universitatis vel Facultatis traditionibus et regionis necessitatibus, ad principia doctrinae catholicae in varias vitae intellectualis provincias efficacius diffundendas.

Art. 29. — § 1. - Auditores scholas omnes disciplinarum, quae in art. 33 § 3 Constitutionis Apostolicae praescribuntur, frequentare debent. Si quis auditor ab iis ita abfuerit (cum vel sine causa), ut omnes absentiae simul sumptae tertiam partem anni aut semestris academici adaequent, annus ille aut semestre numero praescripto non comprehenduntur, salvis poenis quibus, si culpam commiserit, vi Statutorum Universitatis vel Facultatis obnoxius esse poterit.

§ 2. - Exercitationibus, quae Statutis Universitatis vel Facultatis ad normam art. 30 § 1 Constitutionis Apostolicae praescribuntur, auditores ad gradus academicos contententes non solum interesse, sed communi cum sodalibus labore et propriis commentationibus operam dare debent.

Art. 30. — Horae scholarum ne tot sint numero, ut auditores ultra modum onerentur et tempore, quod studio privato, exercitationibus, examinibus parandis impendendum est, priventur.

Art. 31. — § 1. - Examina, de quibus in art. 34 Constitutionis Apostolicae, possunt esse, pro singulis disciplinis, sive unica sive plura, modo universam materiam complectantur.

§ 2. - Examina, de quibus in § 1, possunt fieri aut solum coram aut etiam scripto.

Art. 32. — Sstatutis Universitatis vel Facultatis definiatur, qua ratione examinatores suum de candidato iudicium significare debeant.

Art. 33. — In iudicio ultimo de candidatis ad singulos gradus academicos ratio habeatur omnium suffragiorum quae ii in diversis experimentis, sive scripto sive coram factis, tulerunt.

Art. 34. — Ad omnia examina coram subeunda Professoribus et auditoribus liber patet aditus.

TITULUS IV

DE COLLATIONE GRADUUM ACADEMICORUM

(*Const. Apost., art. 35-46*).

(*Const. Apost., art. 35-42*).

Art. 35. — Firmo praescripto art. 40 Constitutionis Apostolicae, potestas conferendi Lauream *ad honorem* tum tantum a Sancta Sede postulari poterit, cum Magnus Cancellarius et duae saltem partes Pro-

fessorum ordinariorum Universitatis vel Facultatis in id consenserint.

Art. 36. — § 1. - Documenta authentica de collatis gradibus academicis mentionem faciant iuris conferendi gradus academicos, quod Universitas vel Facultas a Sancta Sede impetravit.

§ 2. - Documentis, de quibus in § 1, ab omnibus, ad quos secundum praescripta art. 5, 7° et 6, 7° harum Ordinationum et peculiarium Universitatis vel Facultatis Statuta pertinet, subscribatur; eademque sigillo Universitatis vel Facultatis signentur.

1. — *Licentia.*

(*Const Apost.*, art. 43-44).

Art. 37. — § 1. - Ut quis ad examen Licentiae admittatur, requiritur ut omnibus scholis et exercitationibus a Statutis Universitatis vel Facultatis, ad normam art. 30 et 33 § 3 Constitutionis Apostolicae atque art. 22 et 29 § 1 harum Ordinationum praescriptis, interfuerit et praeterea ut, ad normam art. 29 § 2 earundem Ordinationum, aptitudinis ad laborem scientificum dederit experimentum etiam scriptum.

§ 2. - Experimentum, de quo in § 1, in aliqua schola exercitationum dandum et a Professore ad quem pertinet diiudicandum est.

Art. 38. — § 1. - Qui ad Licentiam contendit in Facultate Theologica, Iuris Canonici, Philosophica, etsi iam annua vel semestria examina superaverit, subiciendus est examini peculiari ex quo appareat eum praecipuam Facultatis disciplinam universe callere. Quare hoc examen in Theologia sit: *de universa sacra Theologia* (Theologia fundamentalis, dogmatica, morali spectulativa); in Iure canonico: *de universo Codice iuris canonici*, ratione simul habita legum ecclesiasticarum praecedentium; in Philosophia: *de universa Philosophia scholastica*.

Quae sit in Pontificiis Institutis, de quibus in art. 3 Constitutionis Apostolicae, materia examinis peculiaris, ad normam art. 44 Constitutionis eiusdem subeundi, eorum Statutis definiatur.

§ 2. - Peculiare examen, de quo in § 1, coram dandum est et sit saltem per horam.

§ 3. - Professores, qui in experimento, de quo in § 2, suffragium ferant, sint saltem quattuor.

Art. 39. — Salvo praescripto art. 37, ad assequendam Licentiam, praeter examen coram subeundum, de aliqua saltem disciplina e principalibus examen etiam scripto faciendum est.

2. — *Laurea.*

(Const. Apost., art. 45-46).

Art. 40. — Statutis Universitatis vel Facultatis de dissertatione definiatur:

1° quomodo componenda sit,

2° quando et quot exemplaribus sit Universitati vel Facultati exhibenda.

Art. 41. — § 1. - Argumentum dissertationis approbandum est a Professore disciplinae ad quam dissertatio pertinet, de consensu Rectoris vel Praesidis Universitatis vel Facultatis.

§ 2. - Dissertatio examinanda et diiudicanda est a duobus saltem Professoribus rerum, de quibus agitur, peritis. Prius autem quam a censoribus dissertatio approbata sit, Prolyta seu Licentiatus ad eam palam defendendam admitti nequit.

§ 3. - Dissertationis defensio sollemniter fiat, invitatis, praeter Auctoritates ecclesiasticas, etiam aliis doctrina atque vitae condicione praestantibus.

§ 4. - Dissertationem oppugnare possunt, praeter censores, de quibus in § 2, et nonnullos Professores ad id designatos, etiam alii qui adsunt.

§ 5. - Professores qui in dissertationis defensione, de qua in § 3, et in experimento ad normam art. 46 § 2 Constitutionis Apostolicae subeundo suffragium ferant, sint saltem quinque.

Art. 42. — Examen coram faciendum, de quo in art. 46 § 2 Constitutionis Apostolicae, vel versabitur in definito numero thesium, quae arctius sive cum rebus in dissertatione tractatis sive cum disciplinis quibus candidatus peculiariter operam dederit conectuntur; vel erit lectio palam habenda de argumento delecto ex disciplinis quibus candidatus in primis studuerit.

Art. 43. — Universitas vel facultas exemplar singularum dissertationum approbatarum ad Sacram Congregationem de Seminariis et Studiorum Universitatibus et ad omnes Universitates vel Facultates studiorum ecclesiasticorum canonice erectas et approbatas, saltem propriae nationis, mittere debet.

TITULUS V.

DE REBUS DIDACTICIS ET OECONOMICIS

(*Const. Apost.*, art. 47-52).

1. — *Aedificium.*

(*Const. Apost.*, art. 47).

Art. 44. — Auditoria sint satis ampla, aëri pervia, decora, ad leges hygienicas et ad consuetudines scholarum in singulis regionibus vigentes accommodata.

2. — *Bibliotheca et adiumenta scientifica.*

(*Const. Apost.*, art. 48-49).

Art. 45. — § 1. - Quaevis Universitas vel Facultas bibliotheca *consultationis* instruat, in qua inveniantur opera sacra et profana praecipua, ad laborem scientificum tam Professorum quam auditorum necessaria.

§ 2. - Diligenter providendum et certa pecuniae summa deposita cavendum est, ut bibliotheca non solum primo constituatur, sed etiam singulis annis voluminibus tam antiquis quam recens scriptis atque praecipuis *periodicis* secundum naturam Universitatis vel Facultatis augeatur.

§ 3. - Bibliothecae leges et normae tales statuuntur, ut necessitatibus Professorum et auditorum quam maxime consulatur, simulque auditores a periculo vel temporis inutiliter terendi vel damni in fide vel moribus patiendi sedulo praeserventur.

§ 4. - Si singula instituta et laboratoria scientifica suam quodque bibliothecam non habeant, saltem curandum est ut accessus ad bibliothecam omnibus communem facile pateat.

Art. 46. — § 1. - Instituta ac laboratoria scientifica secundum rerum usum et necessitates aetatis nostrae adiumentis omnibus instruantur.

§ 2. - Nulli disciplinae ea desint quibus, pro sua quaeque natura,

opus habet ad res suas accurate explanandas et illustrandas, ut sunt tabulae geographicae et historicae, summaria statistica, instrumenta scientifica.

3. — *Professorum et Officialium honoraria atque auditorum tributa.*

(*Const. Apost.*, art. 50-52).

Art. 47. — Universitatis vel Facultatis Statutis definiatur quanta Professoribus et Officialibus pro diversis eorum gradibus pendenda sint honoraria. Qua in re ratio habeatur legitimarum consuetudinum in singulis regionibus vigentium et iustarum legum quas similia Athenaea sive publica sive privata sequuntur.

Art. 48. — § 1. - In statuendis quae ad normam art. 51 Constitutionis Apostolicae ratione muneris depositi addicenda sunt, generatim ea servantur quae in singulis regionibus pro casibus similibus statui solent.

§ 2. - Sstatutis Universitatis vel Facultatis accurate definiatur secundum quas regulas et normas singulis emerita honoraria addicantur.

§ 3. - In regulis et normis, de quibus in § 2, clare significetur qua cautione oeconomica Universitas vel Facultas fidem interponat fore, ut emerita honoraria certo solvantur.

Art. 49. — § 1. - In definiendo quantum auditores ad Universitatis vel Facultatis sumptus conferre debeant, servantur normae in aliis Athenaeis similibus vigentes, ratione tamen habita communis conditionis oeconomicae auditorum.

§ 2. - Universitas vel Facultas opportunis modis provideat, ne tributorum lege via graduum academicorum illis praecludatur, qui claro ingenio praediti spem faciunt se Ecclesiae valde utiles esse futuros.

§ 3. - Quibus condicionibus tributorum solutio auditoribus aut plene remitti aut in posterum differri possit, simili modo definiatur ac in aliis eiusdem regionis Athenaeis.

§ 4. - Universitas vel Facultas enitatur ut, quantum fieri potest, eae pecuniae augeantur ex quibus auditorum, qui id merentur, indigentiae succurratur, atque peculiariter constituantur beneficia scholastica, quae vulgo *Bursae studiorum* appellantur, in auditores optimos alendos et sublevandos eroganda.

§ 5. - Universitas vel Facultas singulis annis pervulget quae et quibus condicionibus beneficia scholastica auditoribus conferantur.

Quas Ordinationes omnes et singulas Ss. mus D. N. Pius divina Providentia Pp. XI ratas habuit, confirmavit, evulgari iussit, contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus S. Callisti, die XII mensis Iunii, in festo Sacratissimi Cordis Iesu, anno MDCCCXXXI.

C. CARD. BISLETI, *Praefectus*.

L. S.

E. Ruffini, *Secretarius*.

APPENDIX I

DISCIPLINAE SPECIALES ET CURSUS PECULIARES SECUNDUM ART. 27 ORDINATIONUM

(*Quae hic exempli causa subiciuntur, neque numero neque nominibus definita sunt, cum et augeri et dividi et diverso modo appellari possint*).

1. — *Facultas Theologica.*

- Historia sacra Veteris et Novi Testamenti;
- Theologia biblica Veteris et Novi Testamenti;
- Quaestiones selectae ex Theologia dogmatica speculativa;
- sertim habita relationis ad Theologiam fundamentalem et dogmaticam;
- Exegesis praecipuorum textuum dogmaticorum Veteris et Novi Testamenti;
- Doctrina theologica alicuius Patris vel Doctoris Ecclesiae;
- Quaestiones selectae ex Patrologia;
- Interpretatio textuum selectorum SS. Patrum et S. Thomae Aquinatis;
- Quaestiones selectae ex Theologia dogmatica speculativa;

Quaestiones selectae ex Theologia morali speculativa;
 Quaestiones recentiores Apologeticae;
 Mariologia;
 Theologia pastoralis;
 Theologia mystica;
 Theologia liturgica;
 Quaestiones selectae ex Archaeologia christiana;
 Eloquentia sacra;
 Catechetica;
 Paedagogia;
 Historiographia ecclesiastica;
 Historia religionis;
 Historia dogmatum;
 Historia conciliorum;
 Historia theologiae, in primis scholasticae eiusque methodi;
 Historia et Fontes theologiae moralis;
 Historia et Fontes iuris canonici;
 Historia liturgiae;
 Historia missionum;
 Missiologia;
 Ars sacra;
 Linguae antiquae ad disciplinas Facultatis utiles.
 SECTIONES: *Biblica, Dogmatica, Historica, Moralis, Iuridica.*

2. — *Facultas Iuris Canonici.*

Ius ecclesiasticum orientale;
 Ius liturgicum;
 Ius missionum;
 Ius romanum;
 Diplomata ecclesiastica;
 Oeconomia socialis;
 Notiones statisticae;
 Medicina legalis;
 Iurisprudentia ecclesiastica;
 Praxis processualis canonica;
 Methodologia historico-iuridica;
 Epigrafia iuridica;

Diplomatica et Palaeographia iuridica ;

Historia iuris romani ;

Historia diplomatiae ecclesiasticae.

SECTIONES : *Dogmatica, Practica, Historica.*

3. — *Facultas Philosophica.*

Quaestiones selectae ex singulis partibus philosophiae ;

Aesthetica ;

Moralis socialis et Sociologia ;

Expositio doctrinae alicuius ex praecipuis philosophis cum interpretatione textuum selectorum ;

Ius gentium ;

Paedagogia ;

Philosophia scientiarum ;

Biologia generalis ;

Anthropologia ;

Mathesis superior ;

Physica theorica ;

Chimia generalis ;

Methodologia historica ;

Historia unius alteriusve partis philosophiae.

SECTIONES : *Metaphysica, Ethica, Sociologica, Scientifica, Historica.*

APPENDIX II

NORMAE AD QUAS, SECUNDUM ART. 3 ORDINATIONUM, UNIVERSITATIS VEL FACULTATIS "STATUTA" CONFICIENDA SUNT.

Sstatuta Universitatis vel Facultatis, praemissa brevi eiusdem historia declarare debent:

1. — Quem finem Universitas vel Facultas prosequatur ; ex quibus scholis constet ; quos gradus academicos conferat.

2. — Quis sit Magnus Cancellarius ; ex quibus et quomodo eligatur Rector Magnificus vel Praeses et quamdiu munere fugatur.

3. — Quomodo nominentur Decani ceteraeque, si quae sint, Auctoritates Academicae atque Officiales tam maiores quam minores ; quamdiu officio fungantur ; quae sint eorum munera ; ob quas rationes mu-

nus suum deponere possint; quae sint eorum honoraria ordinaria et emerita.

4. — Quae consilia habeantur; quomodo consilarii nominentur; quamdiu in officio permaneant et quae eorum sint munera et iura.

5. — Quae inter Universitatem vel Facultatem ex una parte et clericorum Seminaria vel Collegia ex altera sint rationes; quomodo inter illam et ista distinctio servetur et mutuuum auxilium foveatur.

6. — Qui sint Professorum ordines et quot saltem in ordinem Professorum ordinariorum cooperari debeant; quomodo singulorum ordinum Professores nominentur; quae sint normae petendae vel dandae missionis canonicae; qua ratione ab uno ad alium ordinem ascendere possint; quamdiu officio fungantur; quae singulorum ordinum sint munera et iura; quae in singulis sint annua honoraria et horum statis temporibus amplificationes; quae sint honoraria emerita; quibus poenis et quando professores plecti possint.

7. — Quanam auditorum sint genera; quanam documenta et quae condiciones ante ascriptionem requirantur; quae pecuniae sint solvendae; quibus condicionibus tributa remitti possint; quae sint condiciones ut quis ex alia Universitate vel Facultate recipi possit; quibus poenis et quando auditores plecti possint.

8. — Quae sit studiorum ratio cum elencho disciplinarum principium et auxiliarium et specialium atque etiam cursuum peculiarium pro unaquaque Facultate et pro singulis gradibus academicis consequendis; quae disciplinae pro singulis curriculi annis praescriptae sint; quae disciplinae speciales seu cursus peculiare ab auditoribus seligi possint; quot horis in hebdomada singulae disciplinae et cursus tradantur; quae exercitationes, instituta et laboratoria scientifica singulis curriculi annis ab auditoribus frequentari debeant; quae praescribantur examina et quae sint condiciones necessariae ad singulos gradus academicos adipiscendos; quomodo Professores iudicium suum de candidatis proferant; quae documenta graduum academicorum concedantur.

9. — Quae bibliothecae, instituta ac laboratoria scientifica habeantur et quibus normis generalibus haec omnia regantur.

10. — Quodnam patrimonium habeat Universitas vel Facultas, quomodo id administretur eiusdemque reditus impendantur; cuiusnam iudicio annua ratio accepti et expensi tam praeventiva quam consumptiva, quae dicuntur, subsit; quanam inspectiones sive ordinariae sive extraordinariae ad pecuniae in scrinio asservatae tutelam habeantur.

APPENDIX III.

NORMAE PRO "RELATIONE TRIENNALI" AD SACRAM CONGREGATIONEM DE SEMINARIIS ET STUDIORUM UNIVERSITATIBUS, SECUNDUM ART. 4 ORDINATIONUM, MITTENDA.

Quattuor partes distinguantur: *scientifica, didactica, moralis, oeconomica*. De singulis haec referri debent:

1. — Incrementa quae scholis, bibliothecis, institutis et laboratoriiis scientificis allata sint; quid Universitas vel Facultas ad scientiarum incrementum contulerit; quae opera vel dissertationes sive a Professoribus, sive ab aliis, auspice tamen Universitate vel Facultate, edita sint.
2. — Quae calendaria et scholarum programmata Universitas vel Facultas secuta sit.
3. — Quae sive ad Professorum sive ad auditorum statum spectent.
4. — Ratio accepti et expensi superioris triennii.

LA SABIDURIA EN PROV. 8, 22-31

Bien conocida es de todos la cuestión que de antiguo y hasta nuestros mismos días se controvierte sobre la verdadera índole de la sabiduría en los llamados libros sapienciales. Dejando a un lado otros muchos aspectos del problema, vengamos sin más al punto culminante: ¿En *Prov.* 8,22-31, se trata de una mera personificación poética, o bien de hipóstasis, de persona propiamente dicha? La gran mayoría de autores se decide por el segundo miembro. No faltan, con todo, aun entre los católicos, quienes no descubren en el texto citado—por lo menos en su sentido literal—otra cosa que su personificación poética.

Su principal argumento es la homogeneidad de los múltiples pasajes en *Prov.* En todos ellos, del principio hasta el fin, convienen los intérpretes en que se trata de la sabiduría poéticamente personificada, ni más ni menos que como se personifica la señora estupidez en 9, 13-18. Ni se exceptúan de esta regla general dos porciones del mismo capítulo 8, la primera (v. 1-21) y la tercera (v. 32-36). ¿Cómo admitir que el autor, habiendo hablado constantemente hasta el cap. 8,21 de